



הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
daf@dafyomi.co.il • 6515004 טל/פקס

יומא דף נט.

כיצד היה נותן את הדם על הקרנות אליבא דר' אליעזר?

בזו שקרובה אצלו	בשתי הקרנות שמהצדדים	בזו שרחוקה ממנו - באלכסון	
מלמעלה למטה	מלמעלה למטה ¹	מלמטה למעלה	לר' מאיר
מלמעלה למטה	מלמטה למעלה ²	מלמטה למעלה	לתנא דמתניתין ור' יהודה

היה נותן ז' מתנות בגגו של מזבח לא ע"ג האפר ולא ע"ג גחלים, אכן באיזה צד היה נותן?

מה סברתו	באיזה צד	
פתח בדרום ³	לצד צפון - ימין הכהן	לחנניא
פתח בצפון ⁴	לצד דרום - שמאל הכהן	לר' יוסי

באיזה יסוד של מזבח החיצון היה שופך שיריים של דמים הפנימים ושל החיצונים?

של מזבח הפנימי	של מזבח החיצון	
על יסוד המערבי ⁵	על יסוד הדרומי ⁶	לתנא דמתניתין
יסוד מערבי	יסוד מערבי	לר' ישמעאל ⁷
יסוד דרומי	יסוד דרומי	לר' שמעון בן יוחאי

¹ דכיון שהתחיל לתת מלמעלה למטה בזו שאצלו, שהרי בה לא יכל לתת מלמטה למעלה דאם יעשה כן יתלכלך שרוולו וכנ"ל, המשיך לתת גם בשתי הקרנות שמשני צדדיו (דהרי ממקומו עומד ומזה) ג"כ ממטה למעלה, חוץ מהקרן החיצונית והרחוקה ממנו באלכסון שקשה לתת תוך כדי התכופפות מלמעלה למטה, לכן יתן ממטה למעלה שאז הוא נותן תוך כדי זקיפתו.

² דכיון שהם רחוקות, יותר נוח לתת בהן מלמטה למעלה, ורק בזו שאצלו נותן מלמעלה למטה כדי שלא יתלכלך שרוולו.

³ וכיון שכן תחילת ההזאות על הקרנות היו בקרן מזרחית דרומית, והיה מסיים בקרן צפונית מזרחית, ובמקום שהיה מסיים לקדשו בקרנותיו, שם היה מתחיל להזות.

⁴ וכיון שכן תחילת ההזאות על הקרנות היו בקרן מזרחית צפונית, והיה מסיים בקרן דרומית מזרחית, ובמקום שהיה מסיים לקדשו בקרנותיו, שם היה מתחיל להזות.

⁵ דכתיב (ויקרא ד: ז) "וְנָתַתְּ כָּל דָּם הַפֶּרֶךְ יִשְׁפֹךְ אֶל יְסוּד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד", וכשיוצא מפתח אוהל מועד הוא פוגע ברישא ביסוד המערבי. ועי' תוס' (ד"ה דאמר) שפירשו, דכיון שדרשינן מקרא ד"אֲשֶׁר פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד" לא גרסינן "בההוא פגע ברישא" דמשמע שהוא רק סברא משום שאין מעבירין על המצות, אלא הוא מגזה"כ.

⁶ ילפינן ירידתו מן הכבש מיציאתו מהיכל, מה ביציאתו מן ההיכל בסמוך לו, כך בירדתו מן הכבש בסמוך לו והיינו יסוד הדרומי.

⁷ ולמסקנא אמרינן שתנא דבי ר' ישמעאל בבית מדרשו של בר יוחאי ששניהם ביסוד דרומי, דהיינו שחזר בו ר' ישמעאל.



הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

יומא דף נט:

האם יש מעילה בדם לאחר שיצא לנחל קדרון? [תוד"ה הוא].

האם יש מעילה בדמים	האם היא מה"ת או מדרבנן	
יש מעילה ¹	בפשטות הסוגיא: רק מדרבנן ² לתוס' בשם רבינו חיים כהן: מה"ת ³	לתנא דמתניתין לר' מאיר ור' שמעון
אין מעילה	-----	לחכמים

¹ דהכי תנן להדיא במתניתין "אלו ואלו (דם חטאות הפנמיות ודם חטאות החיצוניות) מתערבין באמה ויוצאין לנחל קדרון ונמכרין לגננין לזבל ומועלין בהן", ע"כ. ומבואר ששייך בהן מעילה. [ולפ"ז מה שאמרה הגמ' בדברי ר' יוחנן "מה לאחר כפרה אין בו מעילה", היינו מה"ת. אלא שיש לעיין לשם מה מלמד אותנו ר' יוחנן מה הדין במעילה בדם שלפני הכפרה הרי הסוגיא מיירי על הדם של אחר כפרה היוצא לנחל קדרון ונמכר לגננים. וע' בדבר בעיתו ובשמועת חיים].

² וכמו שהוכיחו התוס' (ד"ה עד) דאם היה בו מעילה מה"ת איך היו מוכרים הגננים את הדם לזבל, הרי הם קדושים בקדושת הגוף ואין לה פדיון בדמים.

³ שהיו מקדישים אותם ב"ד קדושת דמים, ולכך יש לה פדיון בדמים, אבל אם לא שילמו היו מועלין מה"ת. ולפ"ז מה שאמרה הגמ' "עד כאן לא פליגי אלא מדרבנן" - הכוונה ע"י קדושה שהקדישו רבנן היינו ב"ד, אבל בלא קדושתם לא היה הדם קדוש.